

Innst. 50 S

(2016–2017)

Innstilling til Stortinget fra familie- og kulturkomiteen

Dokument 8:91 S (2015–2016)

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Arild Grande, Sonja Mandt, Anette Tretteberg- stuen og Hege Haukeland Liadal om en strategi for økt satsing på norske tv-serier

Til Stortinget

Sammendrag

Forslagsstillerne viser til at norsk tv-serieproduksjon er i vekst og høster stadig mer anerkjennelse både hjemme og internasjonalt. Produksjon av tv-serier bidrar dessuten til økt verdiskaping i bransjen.

Forslagsstillerne mener det er viktig å gjøre noe med vilkårene for tv-serieproduksjon og på den måten øke antall årlige produksjoner. Dette kan skje ved å sikre rettigheter, ved å bidra til økt oppmerksomhet omkring norske tv-serieproduksjoner og ved å videreutvikle eksisterende økonomiske ordninger.

Forslagsstillerne viser til filmforliket, som signaliserer et sterkt ønske om å få på plass et medfinansieringsansvar fra aktører som tjener penger på formidling av audiovisuelt innhold, som bredbåndsleverandører, kabel- og satellittistributører og strømmetjenester. Dette arbeidet bør intensiveres. Forslagsstillerne mener videre det er viktig å øke innsatsen for norske produksjoner over statsbudsjettet, men fortrinnsvis med nye, friske midler fra medfinansieringsansvaret.

Etterhåndsstøtten for film utbetales i dag etter skuddsvis, og suksess for norske kinofilmer kan føre til at midler til nye kinofilmer og serieproduksjoner blir satt på vent. Dette gir for lite forutsigbarhet for bransjen, og forlagsstillerne mener det er grunn til å vurdere å gjøre etterhåndsstøtten til en rettighetsfes-

tet ordning som utbetales uavhengig av øvrige midler til produksjon av audiovisuelt innhold.

Insentivordningen er i dag en rammestyrte ordning, og det er høy terskel for å kunne søke om midler. For at også norske tv-serieproduksjoner skal kunne komme i betraktning, mener forlagsstillerne at ordningen bør videreutvikles ved å se på både innretning og utvidelse av rammen. Ordningen bør dessuten vurderes flyttet til Næringsdepartementet.

Videre mener forlagsstillerne det er grunn til å understreke allmennkringkasternes ansvar for å styrke satsingen på norske tv-serier.

Forslagsstillerne fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme sak om en strategi for økt satsing på norske tv-serier, for å få opp antallet nyproduserte norske tv-serier i alle kanaler.»

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Hege Haukeland Liadal, Sonja Mandt, Arild Grande og Anette Trettebergstuen, fra Høyre, lederen Svein Harberg, Kårstein Eidem Løvaas og Mette Tønder, fra Fremskrittspartiet, Laila Marie Reiertsen og Ib Thomsen, og fra Kristelig Folkeparti, Hanne Thürmer, viser til Dokument 8:91 S (2015–2016).

De siste årene har det kommet mange nye norske tv-serier. Komiteen vil understreke viktigheten av at det fortsatt finnes gode norsk tv-serier. Tv-serier som Nobel, Øyenvitne, Skam og Frikjent holder alle et høyt nivå og har mange seere som har fulgt programmene hver uke. Serier som disse har gitt stor

glede for norske tv-seere, og de har også blitt solgt videre og blitt vist internasjonalt. Dette kan også være med på å markedsføre Norge som land.

Komiteen mener det er viktig at det fortsatt finnes gode finansieringsløsninger for produksjon av norske tv-serier, blant annet at også flere private investorer og tv-selskaper bidrar med produksjonsmidler. Etter komiteens mening vil det at flere norske tv-serier er solgt til utlandet de siste årene, kunne føre til at det i fremtiden vil kunne være lettere å innhente kapital til fremtidige satsinger også internasjonalt.

Komiteen ønsker at det også i fremtiden skal bli laget norske tv-serier av høy kvalitet, og anerkjenner bransjens viktige arbeid innen kultursektoren. Tv-serier grenser mot andre kreative kulturnæringer som blant annet filmproduksjon og animasjon. Dette kan gi gode synergieffekter mellom de ulike kulturnæringene.

Komiteen anser tv-serier som viktige for nyskaping innen kultursektoren. Skam har markert seg som en svært nyskapende tv-serie, som har klart å nå mange i en gruppe som anses som vanskelig å nå. Dette har de klart med blant annet utbredt bruk av sosiale medier.

Komiteen vil påpeke at det er viktig for den enkelte ansatte, produksjonsselskaper og investorer i denne bransjen at det finnes forutsigbarhet både når det gjelder ansettelser, prosjektenes varighet og fremtidige muligheter.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet vil påpeke at forutsigbarhet for alle deler av bransjen forutsetter gode og nettopp forutsigbare støtteordninger. Derfor bør det vurderes om etterhåndsstøtten skal være en rettighetsfestet ordning som utbetales uavhengig av øvrige midler til produksjon av audiovisuelt innhold. Disse medlemmer mener videre at bransjen vil være mer bærekraftig dersom alle som lever av å tilby innhold, også bidrar til at det produseres innhold. Dette kan gjøres på flere måter. Et medfinansieringsansvar for aktører som tjener penger på å formidle film og audiovisuelt innhold, vil kunne bidra til å sikre en mer forutsigbar og sterk økonomi, og disse medlemmer etterlyser en mer aktiv holdning fra regjeringen for å få dette på plass.

Disse medlemmer mener at insentivordningen bør kunne innrettes slik at også norske tv-serier reelt sett kan søke på disse midlene. Dette kan, ved siden av å i seg selv styrke de økonomiske mulighetene for norsk tv-drama, bidra til å motvirke at norske produksjoner flyttes til utlandet av økonomiske grunner.

Disse medlemmer vil understreke viktigheten av å opprettholde to sterke allmennkringkastere

dersom man ønsker en fortsatt positiv utvikling innen norsk tv-drama, og viser i den forbindelse til at TV2 ikke ønsket å søke på den midlertidige allmennkringkasteravtalen regjeringen lyste ut i sommer. I avtaleteksten lå det for øvrig heller ikke lenger noe krav om økonomisk bidrag til produksjon av norsk film og drama, noe disse medlemmer mener er svært uheldig. Det må være et klart mål at en ny fremtidig ordning for kommersiell allmennkringkasting må inneholde krav om bidrag til norsk film og tv-drama. Disse medlemmer er også kritiske til at det i det fremlagte budsjettforslaget fra regjeringen Solberg ikke er lagt inn noen økning i NRK-lisensen, i strid med stortingsflertallets avtale om allmennkringkasting som ble inngått våren 2016, der det heter at «NRK bør få kompensasjon for pris- og lønnsutviklingen i årene som kommer».

Disse medlemmer mener det bør være en klar ambisjon at det skal skapes flere norske tv-serier av høy kvalitet, og at det derfor er viktig å bedre vilkårene for tv-serieproduksjon gjennom en strategi for økt satsing, der de omtalte elementer er på plass.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme sak om en strategi for økt satsing på norske tv-serier, for å få opp antallet nyproduserte norske tv-serier i alle kanaler.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre og Fremskrittspartiet, viser til at regjeringen har satset på norsk tv-produksjon de seneste årene. Flertallet viser til regjeringens krav om tilskudd til produksjon av tv-drama i tildelingsbrevet til Norsk filminstitutt (NFI) i 2015. Flertallet vil fremheve at NFIs tilskudd til tv-dramaer har økt fra 5 prosent til 13 prosent fra 2010.

Flertallet påpeker at det i statsbudsjettet for 2017 er foreslått å styrke den kreative næringen med over 70 mill. kroner. Denne satsingen omfatter alle kunstuttrykk og vil også kunne støtte film- og tv-serieproduksjon.

Flertallet viser til at regjeringen følger utviklingen om medfinansieringsansvar nøye, her under prosessen i EU med revisjonen av direktiv for audiovisuelle tjenester (AMT-direktivet). Videre ser regjeringen på muligheten for et nordisk samarbeid for at de ulike aktørene i større grad bidrar til å finansiere produksjon av norsk og europeisk innhold. Flertallet registrerer at det imidlertid er enighet blant de nordiske ministrene om at det ikke er statens, men bransjens eget ansvar å sørge for å utvikle forretningsmodeller som fungerer.

Flertallet viser til at regjeringen foreslår å øke bevilgningen til insentivordningen for film- og serieproduksjon i Norge med 10,8 mill. kroner i 2017.

Et annet flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, mener det er positivt at ordningen bl.a. stimulerer til at utenlandske serieproduksjoner legges til Norge, siden dette vil gi de ansatte i den norske bransjen større muligheter for arbeid og økt kompetanse som kan brukes i senere produksjoner. Dette flertallet mener det vil være negativt å åpne for en automatisk refusjonsordning, siden dette vil gi liten forutsigbarhet for statens utgiftsnivå. Dette flertallet viser til at insentivordningen er en ny ordning fra 2016, og at ordningen bør få virke en stund før det er aktuelt å evaluere og eventuelt endre innretningen på ordningen.

Dette flertallet vil understreke viktigheten av at allmennkringkasterne har et tydelig ansvar for å stimulere til økt produksjon av norske tv-serier, og at det er viktig at de har gode standarder for avtaler med andre aktører i produksjonsbransjen gjennom å vise ansvar og ryddighet overfor produsenter og rettighetshavere.

Forslag fra mindretall

Forslag fra Arbeiderpartiet

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen fremme sak om en strategi for økt satsing på norske tv-serier, for å få opp antallet nyproduserte norske tv-serier i alle kanaler.

Komiteens tilråding

Komiteen viser til representantforslaget og til sine merknader og råar Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument 8:91 S (2015–2016) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Arild Grande, Sonja Mandt, Anette Trettebergstuen og Hege Haukeland Liadal om en strategi for økt satsing på norske tv-serier – vedlegges protokollen.

Oslo, i familie- og kulturkomiteen, den 8. november 2016

Svein Harberg

leder

Ib Thomsen

ordfører

VEDLEGG

Brev fra Kulturdepartementet v/statsråden til familie- og kulturkomiteen, datert 2. juni 2016

Vurdering av Dokument 8:91 S (2015-2016) Representantforslag om en strategi for økt satsing på norske tv-serier

Jeg er enig med forslagsstillerne i viktigheten av å satse på norske tv-serier. Norske dramaserier har de siste årene gjort seg bemerket både ved høye seertall her hjemme og stort salg til utlandet. Serier som Lilyhammer, Okkupert, Øyenvitne, Mammon, Unge lovende og Skam er alle gode eksempler på at norsk tv-drama holder høyt nivå og når ut til et bredt publikum.

Det er ikke riktig at det ikke har vært satsing på tv-drama. Regjeringen har tvert imot økt satsingen på tv-serier de siste årene. Så sent som i tildelingsbrevet til Norsk filminstitutt (NFI) i 2015 var det et eksplisitt krav fra departementet at tilskudd til tv-drama skal økes. NFIs tilskudd til tv-drama har blitt markant hevet de siste årene, fra å utgjøre 5 pst. av de samlede tilskuddsmidlene i 2010 til 13 pst. i 2015. Det er her viktig å presisere at produksjonstilskuddet fra NFI har vært en toppfinansiering, som har bidratt til å utløse produksjonsmidler hos tv-selskapene og andre investorer. Som følge av omleggingen av filmpolitikken har NFI fått delegert frihet til, og ansvar for, å fordele tilskuddsmidler til de ulike tiltakene på filmfeltet. Når de nye forskriftene for produksjonstilskudd kommer på plass, vil NFI ha frihet til å prioritere tilskudd til tv-drama på en bedre måte enn i dag.

Jeg er, i likhet med forslagsstillerne, svært opptatt av at vi må finne gode løsninger for medfinansiering på filmfeltet. Utvikling og etablering av nye og fremtidsrettede finansieringsmodeller, som kan bidra til at midler går tilbake til ny norsk innholdsproduksjon, er en av de største utfordringene på filmfeltet akkurat nå. De fleste europeiske land er opptatt av å finne løsninger som gir insentiver til alle aktører i verdikjeden som tjener penger på å formidle film og audiovisuelt innhold til å ta et større medfinansieringsansvar for ny film- og dramaproduksjon. Jeg utlyste derfor for kort tid siden midler til pilotprosjekter som fremmer publikums tilgang til kunst og kultur og bidrar til å øke norske kulturprodukters innjeningspotensial i det digitale markedet.

Regjeringen følger utviklingen nøye, herunder også prosessen i EU med revisjonen av direktiv for audiovisuelle medietjenester (AMT-direktivet). EU-kommisjonen la for få dager siden fram forslag til revidert direktiv. Her foreslås det forsterkede tiltak for å fremme europeiske verk, bl.a. å pålegge on-demand-tilbydere et kvotekrav om minimum 20 pst. europeisk innhold i sitt innholdstilbud, og å åpne for at medlemsstatene kan pålegge on-demand-tilbydere

finansieringsforpliktelser selv om disse er etablert i et annet medlemsland. I forbindelse med revisjonsprosessen vil jeg aktivt bruke mine påvirkningsmuligheter for å sikre at aktørene i større grad bidrar til å finansiere produksjon av norsk og europeisk innhold. Jeg har også tatt opp problemstillingen med mine nordiske kulturministerkolleger. Kanskje kan det være fruktbart å se nærmere på et nordisk samarbeid. De nordiske ministerne er imidlertid enige om at det ikke er statens, men bransjens eget ansvar, å sørge for å utvikle forretningsmodeller som fungerer. Hovedsaken er at nordiske filmer og serier finner veien til et publikum som ønsker disse produktene og som er villige til å betale for dem.

Forslagsstillerne mener innretningen på etterhåndstilskuddet *"gir for lite forutsigbarhet for bransjen, og forslagsstillerne mener det er grunn til å vurdere å gjøre etterhåndsstøtten til en rettighetsfestet ordning som utbetales uavhengig av øvrige midler til produksjon av audiovisuelt innhold."* Etterhåndstilskuddet er allerede en rettighetsbasert ordning. Terskelen for å kvalifisere til tilskudd har vært lav. I tillegg har det for prosjekter som ikke har mottatt forhåndstilskudd fra NFI vært mulig å søke etterhåndstilskudd tett opp til filmens premieredato. Dette har gitt lite forutsigbarhet i budsjetteringen for NFI. Jeg vil her vise til at terskelen for å kvalifisere til etterhåndstilskudd ble hevet i 2015. Dette sikrer NFI bedre oversikt over framtidige utbetalinger og gir mulighet til å budsjettere slik at utbetalingene av etterhåndstilskudd ikke skaper uforutsigbarhet for tilskudd til andre tiltak.

Insentivordningen ble opprettet i januar 2016 og har allerede skapt stor interesse. Siden dette er en relativt ny ordning, er et viktig at den er treffsikker og effektiv, og etter min vurdering må det for tidlig å vurdere endringer i ordningen, inklusiv spørsmålet å flytte ordningen til et annet departement. Bevilgningsnivået for 2017 blir fremmet i statsbudsjettet for 2017.

Jeg er enig med forslagsstillerne i at allmennkringkasterne også har et ansvar for å styrke satsingen på norske tv-serier. Regjeringen har som mål å styrke den uavhengige produksjonsbransjen i Norge. I allmennkringkastingsmeldingen, som ble lagt fram i fjor, foreslo regjeringen at NRK skal øke mengden eksterne produksjoner. Stortingets flertall støttet dette. Kravet om flere eksterne produksjoner vil være til gode for produksjonsbransjen i hele Norge. I 2016 og 2017 skal NRK øke mengden eksterne produksjoner til gjennomsnittlig 35 pst. Fra og med 2018 skal NRK i rullerende treårsperioder legge ut minst 40 pst i gjennomsnitt av det frie programbudsjettet for tv til eksterne produksjoner.

